

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104810 - DIRECCIÓ CINEMATogrÀFICA

Informació general

- Curs acadèmic 2026/27
- Departament: Indústries culturals
- Tipus d'assignatura: Optativa
- Curs: Quart
- Trimestre: Segon
- Nombre de crèdits: 6
- Professorat:
 - Carlota Frisón Fernández <cfrison@tecnocampus.cat>
 - Lluís De Sola Llovet <ldesola@tecnocampus.cat>

Llengües de docència

- Català

Hi haurà sessions en castellà.

Presentació de l'assignatura

L'assignatura optativa "Direcció cinematogràfica" es duu a terme al llarg del segon trimestre. El caràcter de l'assignatura vincula la pràctica, orientada a la realització de curtsmetratges de ficció, amb un sòlid component teòric; aquest últim resulta essencial per a contextualitzar, estructurar i analitzar els conceptes cinematogràfics abordats.

Es proporcionarà coneixements teòric i pràctic perquè l'alumne aprofundeixi en el que significa la direcció cinematogràfica com a expressió d'una idea a partir d'eleccions tècniques i creatives. Es treballarà des de l'elaboració d'un guió fins al seu rodatge i finalitzant amb una primera versió de muntatge. Aquest procés comporta l'anàlisi reflexiva i crítica dels diferents departaments tècnic-artístics (art, fotografia, direcció d'actors, so, etcètera) fins al desenvolupament dels treballs necessaris per a la realització (estil visual de la imatge, storyboard, localitzacions, càsting, etcètera).

L'elaboració dels curtsmetratges es realitzarà per grups de treball d'entre 4 i 5 persones, en el qual cada alumne assumirà la responsabilitat d'un departament determinat (art, fotografia etcètera) per a tirar endavant el curtsmetratge. L'objectiu és que els alumnes treballin de manera professional i, per tant, prendran decisions tant tècniques com creatives, expressives i organitzatives al llarg de tot el procés.

En aquesta assignatura es duu a terme una col·laboració amb Taller de músics i amb el festival Panòptic.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homo?fobes, tra?nsfobes i discriminato?ries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiam que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- E5_Dissenyar i realitzar un producte audiovisual (format per imatges fixes o en moviment), atenent tant als seus aspectes tècnics com artístics, en tots els seus components
- E10_Aplicar processos, mètodes i tècniques per a desenvolupar la creativitat i la innovació en la realització audiovisual, en el desenvolupament multimèdia i en la programació de videojocs

Bàsiques i Generals

-

G2_ Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es solen demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi

- G4_ Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat
- G5_ Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors, amb un alt grau d'autonomia

Transversal

- T2_ Que els estudiants tinguin capacitat per treballar com a membres d'un equip interdisciplinar ja sigui com a un membre més, o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos tenint en compte els recursos disponibles

No definides

Continguts

TEORIA

Introducció teòrica i tècnica al concepte de direcció

1. L'ofici de director de cinema a partir d'una lectura etimològica i històrica.
2. Cinema i espectador. El principi d'empatia. El punt de vista.
3. Les diverses possibilitats del cinema. De la narració a una altra cosa.
4. Tècniques teatrals aplicades a l'audiovisual.
5. Definició de personatges i la seva construcció.
6. Temps i espai en coreografia.
7. Posada en escena i/o posada en imatges.
8. Revisió crítica de les lleis del llenguatge cinematogràfic: eix, angulacions, *raccord*, escales...
9. Del guió a la representació Variables de depuració i estil personal
10. La fotografia: llums, ombres i colors.
11. El rodatge. Estructura i criteris de funcionament.
12. La relació entre el director i els actors.
13. Muntar mentre es pensa. El muntatge no és el final.
14. Teoria i tècnica del muntatge.

PRÀCTIQUES

Taller de desenvolupament de curtmetratge

1. La idea, eines per a trobar-la i desenvolupar-la.
2. L'honestedat.
3. Principis del guió i processos d'escriptura. El conflicte.
4. Elaboració de personatges.
5. Procés i confecció del *càsting*.
6. *Storyline*, sinopsis, escaleta i tractament.
7. L'estil narratiu.
8. Del guió literari al guió tècnic: *découpage* o planificació d'escenes i seqüències.
9. Lectura i comprensió de guions: definició de personatges.
10. Descripció i tasques dels diferents departaments.
11. Processos d'assaig amb els actors.
12. El pla de rodatge.
13. Rodatge amb els actors.
14. El pla d'edició i la supervisió de la primera versió del muntatge.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 12 - Consum i producció responsables
- 08 - Treball digne i creixement econòmic
- 04 - Educació de qualitat

Activitats i Sistema d'avaluació

Teoria (30%):

Activitat 1: Examen teòric individual (30%). Inclou preguntes sobre teoria, pràctica i direcció d'actors (NOTA INDIVIDUAL).

Pràctiques (70%):

Activitat 2: Storyline i pitching individual (5%). (NOTA INDIVIDUAL).

Activitat 3: Guió del curtmetratge (15%). (NOTA GRUPAL).

Activitat 4: Storyboard o guió tècnic (5%). (NOTA GRUPAL).

Activitat 5: Desenvolupament creatiu i tècnic del curtmetratge (30%). (NOTA GRUPAL).

Activitat 6: Memòria individual per rol (5%). (NOTA INDIVIDUAL).

Activitat 7: Dossier i cartell del curtmetratge (10%). (NOTA GRUPAL).

Per a poder fer mitjana, la nota de l'examen teòric haurà de ser com a mínim d'un 5 i la nota del "Desenvolupament creatiu i tècnic del curtmetratge" (activitat 5) haurà de ser com a mínim d'un 5.

Per a poder fer mitjana, la nota del conjunt de les activitats pràctiques 2, 3, 4, 6 i 7 hauran de ser com a mínim d'un 5.

Es necessari haver presentat el curtmetratge per a poder presentar-se a l'examen final.

-No s'admeten treballs lliurats fora del terme que s'estableixi

-És necessari assistir un 80% de les sessions pràctiques perquè es pugui fer mitjana amb els lliuraments que estiguin en relació amb les pràctiques.

-Es considera necessària, i es tindrà en consideració per a la nota final, la participació activa de l'alumne/a.

Recuperació

Només podran recuperar-se l'examen teòric i el "Desenvolupament creatiu i tècnic del curtmetratge" (la nota mínima d'aquesta activitat 5 haurà de ser com a mínim un 4 per a accedir a recuperació). El dia indicat per la Universitat per a les recuperacions, els que hagin de recuperar la nota suspesa del "Desenvolupament creatiu i tècnic del curtmetratge" hauran de lliurar els avanços pertinents que se'ls ha indicat prèviament.

La identificació de plagi es considera una circumstància greu que pot comportar una qualificació de suspens a una activitat. En cas de detecció de plagi s'informarà a la coordinació del grau per tal que es puguin prendre les mesures disciplinàries corresponents. Qualsevol forma de frau acadèmic serà sancionada d'acord amb la normativa d'avaluació del centre. En cas que es detectin indicis de frau, inclòs l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial generativa, el professorat de l'assignatura podrà convocar l'estudiant a una entrevista individual amb l'objectiu de verificar-ne l'autoria.

Bibliografia i Recursos

- Almendros, N. (1993). Días de una cámara. Seix Barral.
- Aumont, J. (2012). El cine y la puesta en escena,. Ediciones Colihue.
- Bresson, R. (1997). Notas sobre el cinematógrafo. Ardora Ediciones.
- Carney, R. (2004). Cassavetes por Cassavetes. Anagrama.
- Carver, R. (1998). 3 roses grogues. Anagrama.
- Dardenne, L. y J.P. (2016). Detrás de nuestras imágenes. Plot.
- Donellan, D. (2002). El actor y la diana. Editorial Fundamentos.
- Dorsky, M. (2016). El cine de la devoción. Asociación Lumière.
- Feldman, S. (2004). El director de cine. Gedisa.
- Godard, J.L. (2010). Pensar entre imágenes. Intermedio.
- Green, E. (2020). Poética del cinematógrafo. Shangrila.
- Hanoun, M. (2014). Cine, cineasta. Shangrila.
- Herzog, W. (2018). La conquista de lo inútil. Blackie Books.
- Lowenstein, S. (2009). La meva primer pel·lícula. Alba Editorial.
- Lumet, S. (1999). Així es fan les pel·lícules. Editorial Rialp.
- Lynch, D. (2016). Atrapa el pez dorado. Reservoir Books.
- McKee, R. (2002). El Guió. Alba Editorial.
- Ray, Nicholas (2024). Me quitaron de enmedio. ECAM
- Savater, F. (1991). Ética per a Amador. Ariel.
- Stanislavski, C. (1999). La construcció del personatge. Alianza Editorial.
- Subirós, P. (2015). El productor accidental. Anagrama.
-

Tarkovsky, A. (2014). Atrapad la vida. Errata Naturae.

- Tarkovsky, A. (2016). Esculpir en el tiempo. Rialp.
- Truffaut, F. (2016). El cine según Hitchcock. Alianza.
- Català, J.M. (2019). La puesta en imágenes. Shangrila.
- Rosales, J. (2018). El lápiz y la cámara, La Huerta Grande.
- Serna, A. (1999). El trabajo del actor de cine. Cátedra.